

Form, hvori vi førte den. En Ven af mig, som er Arbejdsgiver, har sagt, at det er en frygtelig Ting at sidde f. Eks. i en Voldgiftsret, fordi hele den formalistisk langtrukne Forhandlingsmaade, Arbejderne, navnlig de nye Folk, som komme ind og skulle forhandle, anvende, er saa irriterende, at man bliver vred før Tiden over denne Tidsspilde, og det gør, at man i Virkeligheden af den Grund staaer stejlere, end man ellers vilde. Det er ganske vist blevet sagt af en anden Mand, at det maatte man se en lille Smule mildt paa, fordi ved al denne Snakken frem og tilbage, i alle disse Omsvøb laa der en hel Del Gnidningsmodstand, som skulde overvindes, mellem Arbejdsgivere og Arbejdere, og det var endelig ikke den værste Maade at faa den overvunden paa at snakke hverandre til Døde.

Dertil kommer saa, at Arbejderne tage for lidt Hensyn til, hvad en Industri kan bære. Men det kommer maaske af, at vore Fagforeninger ere saa unge. Jeg gentager, at vore Fagforeninger endnu ere saa unge, at Fagforeningslederne ikke kunne være saadanne trænede Fagforenings-Embedsmænd, som de f. Eks. ere i de engelske Fagforeninger. Jeg skal ikke nævne Navnet, men jeg skal gerne sige det til ærede Medlemmer privat, paa et af vore store Fag, hvor der — det har i hvert Fald vedkommende Arbejdsgiver sagt til mig — Gang paa Gang har fundet unødvendige Brydninger Sted, ikke fordi der egentlig var Uvillie mellem de forskellige Parter, men fordi vedkommende Fagforeningsformand ikke var trænet nok til at forstaa alle de tekniske Forhold, saa at han var saa uklar, at det var meget svært at blive enig med ham. Jeg nævner i denne Sammenhæng de engelske Bomuldsværvers Overenskomster — de ere ogsaa nævnte i Betænkningen —, der ere tykke Bind, og den Mand, der skal kunne slutte og forstaa disse Overenskomster, skal have en Uddannelse paa dette Omraade, som er meget stor. Det siges mig ogsaa, at disse Mænd, som skulle være Fagforeningsledere i Væverfaget, skulle have en saadan Eksamen, at de i Virkeligheden fuldkommen vel kunne bedømme, hvad Arbejdsgiverne kunne give, saa at det er Folk, disse med Lethed kunne kontrahere med. Men jeg gentager, at Fagforeningerne vokse stærkt, og med denne Vækst følger ikke en tilsvarende Forøgelse af dygtige og trænede Mænd, derfra de ubeføjede Angreb og de Uheldigheder, vi Gang paa Gang se. Det er disse Ting, som enkeltvis maaske betyde

saa lidt, men som samlede irritere og gøre Skade.

Der er endnu en Ting, som jeg tror gøre Arbejdsgiverne uvillige. Arbejderne underkende ganske Arbejdsgivernes Betydning. Det er maaske svært at forhandle elskværdigt med Folk, om hvem man siger, at de ere ganske overflødige — jeg vil ikke sige Skadedyr, men det er dog den Tanke, som undertiden ligger bag ved. Jeg er for mit personlige Vedkommende ikke enig med en Mand som Hr. Alexander Foss, jeg anser hans sociale Syn for alt for snævert og begrænset, jeg tror, han er Scharfmacher i en Grad, som i alt Fald er uheldig. Men ikke destomindre beundrer jeg den Mand, fordi han er dygtig nok til at staa i Spidsen for det Firma i Danmark, som jeg er mest stolt af, F. L. Smith & Co. paa Vestergade, et Firma, som i høj Grad skaber nye Erhvervsmuligheder for os. Jeg vilde ønske, at jeg havde de Egenskaber, som ere nødvendige for at være Chef for et saadant Firma. De Herrer maa forstaa og ogsaa bibringe Arbejderne den Forstaaelse, at et saadant Firma gavner et Land og er en stor Ting for et Land at have, og at de Mænd, der staa i Spidsen for det, simpelt hen ikke kunne undværes.

Jeg skal indrømme, at Arbejderne have præsteret noget, de have forstaaet de nye Maskiner, de have vist sig i politisk Henseende som en dygtig organisatorisk Klasse, og de have opfyldt Tidens og Maskinernes Krav: at blive mindre faglærte, men mere intelligente. Men der er et Punkt, hvor de intet have præsteret, de have intet præsteret teknisk eller økonomisk organisatorisk, og det, de have præsteret, er i Virkeligheden ikke godt. Paa det Punkt at skabe ny Erhvervsmuligheder og lede Erhvervene staa Arbejderne den Dag i Dag tilbage, ogsaa her i Danmark. Overklassen er jo noget andet end en Udbytter af Jord og Kapital. Overklassen repræsenterer en Orden og Organisation af Arbejdet, repræsenterer Ideerne i Teknikken og repræsenterer endelig den Arbejdstvang, som intet Samfund kan undvære. Og jeg tror, at i samme Grad, som de Herrer forstaa det, i samme Grad lette de den rolige Forhandling. Jeg vil dog her gøre den rent historiske Bemærkning, at de faa Perioder, hvor Proletariatet har haft Magten i Verden — de have undertiden haft det — har der ganske vist ogsaa samtidig været Hungersnød.

Se, alle disse Forhold, maaske ogsaa